

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/84/2020
Identifikačné číslo spisu: 1417212301
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1417212301.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého J. P., nar. H., bývajúceho u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Vázovova 7/A, dieťa rodičov: matky P. B., bývajúcej v Q. a otca U. P., bývajúceho v Q., zastúpeného JUDr. Natáliou Stahovcovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Karpatská 6, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/193/2017, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2019 sp. zn. 11CoP/87/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Bratislava IV (ďalej ako „súd prvej inštancie“) matka maloletého žiadala o určenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého J. vo výške 300 € mesačne od 1. marca 2017. Neskôr zmenila návrh a žiadala, aby súd rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia a otca navrhla zaviazat' vyživovacou povinnosťou vo výške 150 € mesačne od januára 2017. Návrh odôvodnila tým, že s otcom nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti a otec na výživu maloletého neprispieva a ani sa o neho nezaujíma.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 19. novembra 2018 č. k. 25P/193/2017-68 vo výroku I. rozhodol tak, že zveril maloletého J. P. do osobnej starostlivosti matky, vo výroku II. rozhodol, že zastupovať a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia, vo výroku III. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého J. P. výživným vo výške 100 € mesačne za obdobie od 1. januára 2017 do 31. augusta 2018 a od 1. septembra 2018 vo výške 150 € mesačne, ktoré výživné je povinný platiť k rukám matky maloletého, vždy do 15-teho dňa v mesiaci. Vo výroku IV. rozhodol, že zročné výživné za

obdobie od 1. januára 2017 do 30. novembra 2018 vo výške 2.450 € otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 100 € spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. Vo výroku V. vo zvyšku návrh matky zamietol a vo výroku VI. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a nehospodária spoločne a teda úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému je odôvodnená. Uviedol, že z dokazovania vyplynulo, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého riadne, súd teda maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti, s čím súhlasil aj otec a kolízny opatrovník. Zároveň rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Spornou otázkou medzi rodičmi ostala výška vyživovacej povinnosti otca na maloletého, i keď otec s výškou výživného súhlasil, nesúhlasil však s dlžným výživným tvrdiac, že na jeho vyplatenie nemá finančné prostriedky. Súd prvej inštancie vyhodnotil dokazovanie súvisiace so zárobkovými možnosťami a schopnosťami oboch rodičov a dospel k záveru, že výživné, ktoré určil vo výške 100 € mesačne za obdobie 1. januára 2017 do 31. augusta 2018 a vo výške 150 € mesačne od 1. septembra 2018 je primerané a zodpovedá jednak potrebám maloletého ako aj príjmom oboch rodičov. Vyživovaciú povinnosť otca súd prvej inštancie rozdelil na dve obdobia a to obdobie pred nástupom maloletého na základné školu, keď mal za to, že určené výživné 100 € mesačne je pre dieťa predškolského veku primerané. Ďalším obdobím je obdobie od 1. septembra 2018, kedy maloletý nastúpil do základnej školy, s čím sú nepochybne spojené zvýšené výdavky. Od tohto obdobia súd určil výživné vo výške 150 € mesačne. Pri určení konkrétnej výšky výživného súd okrem vyššie spomenutých dôvodov prihliadol aj na tú skutočnosť, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Ďalej uviedol, že počiatok úpravy výkonu rodičovských práv a povinností ustálil dňom 1. januára 2017, t. j. aj pred dňom podania návrhu, súd prvej inštancie mal za to, že aj pred podaním návrhu otec na výživu maloletého neprispieval žiadnym spôsobom, čo je možné vyhodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa na priznanie spätného výživného, keďže súd nemôže na takúto okolnosť neprihliadnuť a nepoňať ju do súdneho rozhodnutia. Poznamenal, že vzhľadom k tomu, že otec na výživu maloletého neprispieval vôbec, vznikol mu za obdobie od 1. januára 2017 do 30. novembra 2018 na výživnom dlh vo výške 2.450 €, ktorý mu súd podľa § 232 ods. 1 CSP povolil splácať v mesačných splátkach po 100 €, s prihliadnutím na výšku dlhu a výšku jeho príjmu. V označenom období mal otec zaplatiť 2.450 € (20 mesiacov po 100 € a 3 mesiace po 150 €).

3. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal otec maloletého odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 15. októbra 2019 sp. zn. 11CoP/87/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, v časti určenia výšky výživného na maloleté dieťa vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. Konštatoval, že v odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti majúce za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o výške výživného na dieťa sumou 100 € mesačne za obdobie od 1. januára 2017 do 31. augusta 2018 a vo výške 150 € mesačne od 1. septembra 2018 a vo výroku o zročnom výživnom. Mal za to, že v danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na určenie výživného na maloleté dieťa z hľadiska odôvodnených potrieb dieťaťa, príjmu rodičov, ich schopností a možností a majetkových pomerov. Poznamenal, že pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých jeho potrieb týkajúcich sa stravovania, ošatenia, bývania, zdravotnej starostlivosti, školskej a mimoškolskej činnosti a mimoriadne výdavky. Uvedenú sumu je možné vyčísliť len orientačne, s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby (či už denné alebo mimoriadne). Pokiaľ ide o skúmanie príjmu, schopností a možností rodičov a ich pomerov, odvolací súd poukázal na riadne vyčíslené výdavky na dieťa matkou pozostávajúce z poplatku za stravu, krúžok a ZRPŠ v materskej škole vo výške 31,80 € mesačne, stravu, školskú družinu, ZRPŠ a školské potreby vo výške 49,80 € mesačne, náklady na ošatenie, poplatky za lieky v prípade ochorenia, platby za stravu v domácom prostredí a podiel nákladov na bývanie. Odvolací súd dal do pozornosti otcovi maloletého, že nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov v súvislosti so zabezpečením zdravotnej starostlivosti o dieťa je nesporný a vychádza z bežne dostupných cien tovarov primeraných veku dieťaťa. Odvolací súd uviedol, že výška výživného na maloletého v sume 100

€ mesačne v období jeho predškolského veku a suma 150 € mesačne od nástupu na základnú školu je primeraná a zodpovedá potrebám maloletého, zohľadňuje pomery na strane otca, jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a odkázanosť manželky na neho. Pokiaľ otec poukazuje na príjem matky a jej možnosti zamestnať sa, odvolací súd dáva do pozornosti otca, že potreby dieťaťa sú nepretržite zabezpečované matkou bez ohľadu na jej dosahovanú mzdu zo zamestnania alebo z brigád. Odvolací súd tu poukázal na prvoradú povinnosť rodičov prispievať na výživu svojich maloletých detí, ktoré nie sú schopné samé sa živiť a skutočnosť, že výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými pohľadávkami. Znižovaný príjem otca v dôsledku zrážok exekúcie vyplývajúcej z dlhu otca voči dopravnému podniku, nie je dôvodom pre zníženie určeného výživného na maloletého. Výživné tak, ako bolo určené, rozhodne nie je nadštandardné, vzhľadom na zabezpečenie odôvodnených potrieb dieťaťa a schopností otca. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v napadnutej časti a dôvodmi v ňom uvedenými. Uviedol, že správne súd prvej inštancie určil výživné na maloletého spätne počnúc dňom 1. januára 2017. Zdôraznil, že vzhľadom na dohodu rodičov o výživnom a nerealizovanie platieb otcom, aj odvolací súd dospel k záveru, že matka preukázala dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného spätne. Nemožno akceptovať tvrdenia otca o príspevkoch na výživu maloletého v období od januára 2017, keďže otec uvedené nepreukázal. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne ustálil výšku ročného výživného na maloletého za obdobie od 1. januára 2017 ku dňu vyhlásenia rozsudku. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie aj pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 232 ods. CSP o povolení splátok ročného výživného a ich primeranosti. Na odvolacie námietky otca vo vzťahu k úprave styku s maloletým odvolací súd neprihliadal z dôvodu, že úprava styku nebola predmetom tohto konania.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletého (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP a poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP. Vo vzťahu k spätnému výživnému uviedol, že matka maloletého žiadala určiť výživné spätne od 1. januára 2017 s odôvodnením, že otec opustil spoločnú domácnosť. Dovolateľ má za to, že toto nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý možno priznať výživné aj spätne pred podaním návrhu. Má za to, že tu v danom prípade je potrebné skúmať či existujú dôvody, pre ktoré nemohol byť nárok uplatnený ihneď po tom, ako si povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/58/2014. Uviedol, že súd môže priznať výživné spätne v prípade, že dôvody podania návrhu a žiadost' o určenie výživného s časovým odstupom možno považovať za výnimočné a v konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu. Poznamenal, že omeškanie sa posudzuje na základe prekážky, ktorá podmieňuje uplatnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa a môže ísť o jeden či niekoľko mesiacov z dôvodu, že oprávnená osoba nemohla predvídať, že povinný nebude platiť výživné, resp. sa spoliehala na prísľub dodatočného splnenia z o strany povinného. Vo vzťahu k výške výživného dovolateľ namietal, že z odôvodnenia súdu nevyplýva, že by zohľadnil obdobie, kedy bol otec nezamestnaný a jeho príjem bola dávka v nezamestnanosti vo výške 250 € mesačne, čím sa priemerný príjem otca za dané obdobia, za ktoré bolo určené výživné znižuje. Poznamenal, že v tomto smere rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je odôvodnené. Dovolateľ ďalej namietal, že na pojednávaní dňa 4. apríla 2018 predniesol návrh na úpravu styku s maloletým, pričom o tomto návrhu však súd ďalej v konaní nekonal, hoci ide o návrh podaný v záujme maloletého dieťaťa. Ďalej písomným podaním dňa 31. októbra 2018 žiadal o odročenie pojednávania, určeného na deň 19. novembra 2018, pričom súd pojednával bez jeho prítomnosti a bez upovedomenia o tom, že žiadosti nie je možné vyhovieť. Vzhľadom na uvedené dovolateľ žiada, aby odvolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu dovolateľa sa vyjadrila matka maloletého. Uviedla, že otec maloletého ako sa sám vyjadril, bol celý čas riadne zamestnaný okrem jedného mesiaca, kedy bol evidovaný na ÚPSVaR a teda má za to, že je bezpredmetné, aby súd vzal do úvahy jeho nezamestnanosť. Uviedla, že nesúhlasí, aby bol otec zbavený zodpovednosti a povinnosti platiť a doplatiť čo je svojmu synovi dlžný.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie, ktoré má predpísané náležitosti (§ 428 CSP), podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

11.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Teda ako je uvedené v bode 4. dovolateľ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP namietal nepreskúmateľnosť týkajúcej sa toho, že súd nezohľadnil obdobie, kedy otec maloletého bol nezamestnaný a poberal dávku v nezamestnanosti. Rovnako namietal aj nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie týkajúci sa nerozhodnutia o jeho návrhu o úprave styku s maloletým ako aj jeho žiadosti o odročenie pojednávania na deň 19. novembra 2018.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou

práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (por. sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pod „procesným postupom“ sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). Len ak je (takto interpretovaný) procesný postup nesprávny, môže byť strane sporu znemožnená realizácia jej procesných oprávnení (porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pojem „procesný postup“ teda nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ teda nemožno rozumieť samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (por. sp. zn. 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017, 8 Cdo 187/2017).

16. Vo vzťahu k námietke týkajúcej nezohľadnenia obdobia, kedy otec maloletého bol nezamestnaný a jeho príjem bol len dávka v nezamestnanosti dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov týkajúce sa nedostatkov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

17. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa toho, že súd prvej inštancie nerozhodol o návrhu na úpravu styku k maloletému dovolací súd uvádza, že na pojednávaní pred súdom prvej inštancie otec maloletého uviedol, že chce upraviť styk k maloletému, avšak otec maloletého žiaden návrh, o ktorom by súd mal konať nepodal, okrem iného na pojednávaní dňa 17. septembra 2018, ako vyplýva aj zo zápisnice (č. I. 54), otec maloletého uviedol, že netrvá na úprave styku k maloletému. Dovolací súd má tak za to, že táto dovolacia námietka je s prihliadnutím na zistené okolnosti nedôvodná, a teda nezakladajúca opodstatnenosť vyplývajúcu z § 420 písm. f/ CSP.

18. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevyhovenia žiadosti o odročenie pojednávania dovolací súd uvádza nasledovné:

19. Otec maloletého v predmetnom podaní uviedol, že žiada o zmenu termínu súdneho pojednávania stanoveného na 19. novembra 2018 na nový termín z dôvodu pracovnej vyťaženia, teda je zrejmé, že žiadal o odročenie pojednávania na iný termín.

20. Podľa § 183 ods. 1 CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

21. Podľa § 183 ods. 3 CSP strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

22. Podľa § 183 ods. 4 CSP ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

23. Dovolací súd uvádza, že v zmysle § 183 ods. 4 CSP mal súd prvej inštancie, keďže vo veci konal a rozhodol, upovedomiť stranu (otca), ktorý odročenie pojednávania navrhol, že uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý. Otec maloletého, si vo svojom podaní o odročenie pojednávania nesplnil svoju povinnosť a to v podaní uviesť svoje telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ho bolo možné upovedomiť o rozhodnutí súdu o jeho návrhu na odročenie pojednávania. Svojím konaním (nekonaním) a predovšetkým absenciou kontaktných údajov v predmetnom podaní, tak súdu prvej inštancie znemožnil bezodkladne ho upovedomiť o tom, že dôvod ním uvádzaný na odročenie pojednávania nie je dôležitý. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie svojím procesným postupom nezmožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP, v zmysle ktorého dovolateľ namietal, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke priznania spätného výživného za obdobie pred podaním návrhu pre maloleté dieťa s poukazom na dôvod hodný osobitného zreteľa, a že táto otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená, dovolací súd uvádza nasledovné:

25. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobcu riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

26. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach CSP nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domniek alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

27. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil

nesprávne.

28. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnú otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

29. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

30. Dovolací súd uvádza, že v danom prípade však jednak nie je zrejmé, či dovolateľ namieta odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP alebo otázku, ktorá v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Avšak ako je zrejmé zo zisteného skutkového stavu veci dovolateľ nemal výhrady k spätne priznanému výživnému na maloletého počnúc januárom 2017, súhlasil aj s výškou výživného, argumentoval len tým, že nie je schopný uhradiť dlžné výživné. Odvolací súd tak nemal dôvod riešiť predmetnú otázku, ktorá bola nastolená až v dovolacom konaní. Vzhľadom na uvedené, tak dovolací súd dospel po preskúmaní dovolania k záveru, že formulovaná právna otázka nespĺňa atribút podstatnej otázky, na ktorej by rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo, a teda nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

31. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd tak dovolanie dovolateľa vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

32. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.